

GENERALNA DYREKCJA DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD
ODDZIAŁ W WARSZAWIE

SZCZEGÓŁOWA SPECYFIKACJA TECHNICZNA

D – 03.01.07a

OCZYSZCZENIE PRZEPUSTU Z NAMUŁU

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	3
2. MATERIAŁY	3
3. SPRZĘT	3
4. TRANSPORT	4
4. TRANSPORT	4
5. WYKONANIE ROBÓT	4
6. KONTROLA JAKOŚCI ROBÓT	6
7. OBMIAR ROBÓT	6
8. ODBIÓR ROBÓT	6
9. PODSTAWA PŁATNOŚCI	7
10. PRZEPISY ZWIĄZANE	7
11. ZAŁĄCZNIKI	7

GDDKiA

Oddział w Warszawie
Maj 2014

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot SST

Przedmiotem niniejszej szczegółowej specyfikacji technicznej (SST) są wymagania dotyczące wykonania i odbioru robót związanych z oczyszczeniem przepustu z namułu.

1.2. Zakres stosowania OST

Szczegółowa specyfikacja techniczna (SST) jest stosowana jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót na drogach krajowych administrowanych przez GDDKiA Oddział w Warszawie.

1.3. Zakres robót objętych OST

Ustalenia zawarte w niniejszej specyfikacji dotyczą zasad prowadzenia robót związanych z wykonaniem i odbiorem czynności związanych z usunięciem namułu z przepustu, co pozwala na prawidłowe funkcjonowanie obiektu odwadniającego.

1.4. Określenia podstawowe

1.4.1. Oczyszczenie przepustu – usuwanie z przepustu naniesionego materiału zanieczyszczającego, który utrudnia prawidłowe funkcjonowanie urządzenia odwadniającego.

1.4.2. Namuł – drobne cząstki gleby zmyte z powierzchni terenu lub z cieku doprowadzającego wodę do przepustu i osadzone na dnie urządzenia odwadniającego.

1.4.3. Przepust – budowla o przekroju poprzecznym zamkniętym, przeznaczona przede wszystkim do przeprowadzenia cieku, a ponadto umożliwiająca wędrówki zwierząt dziko żyjących, przeprowadzająca urządzenia techniczne przez korpus drogowy a także umożliwiająca przejazd pojazdów pod drogą.

1.4.4. Pozostałe określenia podstawowe są zgodne z obowiązującymi, odpowiednimi polskimi normami i z definicjami podanymi w OST D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” [1] pkt 1.4.

1.5. Ogólne wymagania dotyczące robót

Ogólne wymagania dotyczące robót podano w OST D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” [1] pkt 1.5.

2. MATERIAŁY

Nie występują.

3. SPRZĘT

3.1. Ogólne wymagania dotyczące sprzętu

Ogólne wymagania dotyczące sprzętu podano w OST D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” [1] pkt 3.

3.2. Sprzęt stosowany do wykonania robót

Przy wykonywaniu robót Wykonawca w zależności od potrzeb i wielkości przepustu, powinien wykazać się możliwością korzystania ze sprzętu dostosowanego do przyjętej metody robót, jak:

- łopaty, szpadle, ew. kilofy, siekiery,
- szczotki mechaniczne,
- sprężarki powietrza,
- zmywarko-zamiatarki,
- ładowarki czołowe, czepakowe i inne,
- zbiorniki na wodę,

- wciągarki ręczne lub mechaniczne,
- pompy wysokociśnieniowe,
- samochody specjalne próżniowo-ssące do czyszczenia przepustów,
- czyszczarki talerzowe, spirale, szufle do wyciągania osadu,
- urządzenia do transportowania i przemieszczania usuniętego namułu jak wiadra, taczki, ciągniki, samochody wywrotki.

Sprzęt powinien odpowiadać wymaganiom określonym w dokumentacji projektowej, ST, instrukcjach producentów lub propozycji Wykonawcy i powinien być zaakceptowany przez Przedstawiciela Zamawiającego.

4. TRANSPORT

4. TRANSPORT

4.1. Ogólne wymagania dotyczące transportu

Ogólne wymagania dotyczące transportu podano w OST D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” [1], pkt 4.

4.3. Transport materiałów

Transport i przemieszczenie zebranych zanieczyszczeń, w tym namułu, można dokonać przydatnymi środkami transportu, uzależnionymi od objętości materiału oraz odległości transportu, jak przenoszenie wiadrami, szuflami, przewożenie taczkami, ciągnikami z przyczepą, samochodami itp.

5. WYKONANIE ROBÓT

5.1. Ogólne zasady wykonania robót

Ogólne zasady wykonania robót podano w OST D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” [1], pkt 5.

5.2. Zasady wykonywania robót

Sposób wykonania robót powinien być zgodny z dokumentacją projektową i ST. W przypadku braku wystarczających danych można korzystać z ustaleń podanych w niniejszej specyfikacji oraz z informacji podanych w załączniku.

Podstawowe czynności przy wykonywaniu robót obejmują:

1. roboty przygotowawcze,
2. wydobycie namułu z przepustu i usunięcie na przyległy teren lub odwiezienie na składowisko odpadów,
3. roboty wykończeniowe.

5.3. Roboty przygotowawcze

Przed przystąpieniem do robót należy, na podstawie dokumentacji projektowej, ST lub wskazań przedstawiciela zamawiającego:

- ustalić lokalizację robót,
- usunąć przeszkody, utrudniające wykonanie robót,
- zgromadzić materiały i sprzęt potrzebne do rozpoczęcia robót.

5.4. Okresy wykonywania robót przy czyszczeniu przepustów

Oczyszczanie przepustów zaleca się wykonywać po dokonanych oględzinach obiektów, po zakończonych opadach deszczów:

- na początku wiosny,
- okresowo w ciągu wiosny, lata i jesieni.

Szczególnie ważne jest, aby przepusty nie były zanieczyszczone i mogły pracować pełnym przekrojem w okresie wiosennego spływu wód.

GDDKiA

Oddział w Warszawie

Maj 2014

5.5. Oczyszczenie przepustu

Przepust należy oczyścić z namułu, roślinności, liści lub innych zanieczyszczeń utrudniających spływ wody.

Duży przepust można oczyścić przy użyciu sprzętu mechanicznego wymienionego w punkcie 3.2, np. ładowarkami, zmywarko-zamiatarkami, szczotkami mechanicznymi itp.

Mniejszy przepust, w zależności od wielkości przekroju poprzecznego, można czyścić za pomocą:

- przeciągania przez otwór linek ze szczotką lub tłokiem, wiader kanałowych, czyszczaków talerzowych, spiral kanałowych, skręcanych żerdzi,
- użycia motopomp przepuszczających silny strumień wody,
- specjalnych samochodów z urządzeniami ssąco-tłoczącymi do ciśnieniowego czyszczenia przewodów.

Przy istnieniu studni przy wlocie do przepustu oczyszcza się je ręcznie aż do spodu osadników przy użyciu łopat i szuflki do wyciągania osadu z osadników lub przy użyciu samochodów próżniowo-ssących, względnie przez oczyszczanie strumieniem wody pod ciśnieniem.

Wydobyte zanieczyszczenia należy ładować do:

- a) wolnych środków transportu, jeśli zanieczyszczenia nie wydzielają nieprzyjemnych zapachów,
- b) pojemników z hermetycznym wiekiem albo do samochodów z przykrywaną skrzynią, jeśli zanieczyszczenia po długim okresie zalegania są gnijące lub cuchnące i wywieźć je na składowisko odpadów.

5.6. Wywiezienie zanieczyszczeń na składowisko odpadów

Wywiezienia zanieczyszczeń należy dokonać na składowisko odpadów, zlokalizowane na:

- wysypiskach publicznych (np. gminnych, miejskich),
- składowiskach własnych, urządzonych zgodnie z warunkami i decyzjami wydanymi przez właściwe władze.

Sposób i miejsce wywozu zanieczyszczeń powinny być zaakceptowane przez Przedstawiciela Zamawiającego.

Jeśli Przedstawiciel Zamawiającego zezwoli na czasowe krótkotrwale składowanie zanieczyszczeń w pobliżu oczyszczonych urządzeń odwadniających, to miejsce składowania należy wybrać w taki sposób, aby spływy deszczowe nie mogły przemieszać zanieczyszczeń z powrotem do miejsc, z których je pobrano lub wprowadzać nieczystości do wód gruntowych i powierzchniowych.

5.7. Analiza przyczyn zamulania przepustu

W czasie prac związanych z usuwaniem namułu można zanalizować przyczyny zamulania przepustu w celu ewentualnego ich usunięcia lub złagodzenia.

Należy zwrócić uwagę na spadki podłużne i prędkości wody dopływającej do przepustu i przepływającej przez przepust.

W przypadkach uzasadnionych ekonomicznie można rozważyć zabiegi usuwające zamulanie przepustu, podawane w literaturze technicznej (np. załącznik 1, pkt 3 i 4 niniejszej OST).

5.8. Roboty wykończeniowe

Roboty wykończeniowe, zgodne z dokumentacją projektową, ST lub wskazaniemi przedstawiciela zamawiającego dotyczą prac związanych z dostosowaniem wykonanych robót do istniejących warunków terenowych, takie jak:

- odtworzenie przeszkód czasowo usuniętych,
- uzupełnienie zniszczonych w czasie robót istniejących elementów drogowych lub terenowych,

GDDKiA

Oddział w Warszawie

Maj 2014

- roboty porządkujące otoczenie terenu robót,
- usunięcie oznakowania drogi wprowadzonego na okres robót.

6. KONTROLA JAKOŚCI ROBÓT

6.1. Ogólne zasady kontroli jakości robót

Ogólne zasady kontroli jakości robót podano w OST D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” [1] pkt 6.

6.2. Badania przed przystąpieniem do robót

Nie przewiduje się.

6.3. Badania w czasie robót

Częstotliwość oraz zakres badań i pomiarów, które należy wykonać w czasie robót podaje tablica 1.

Tablica 1. Częstotliwość oraz zakres badań i pomiarów w czasie robót

Lp.	Wyszczególnienie robót	Częstotliwość badań	Wartości dopuszczalne
1	Lokalizacja i zgodność granic terenu robót z dokumentacją projektową	1 raz	Wg pktu 5 i dokumentacji projektowej
2	Roboty przygotowawcze	Ocena ciągła	Wg pktu 5.3
3	Oczyszczenie przepustu z namułu i zanieczyszczeń	Ocena ciągła	Wg pktu 5.5
4	Wywiezienie zanieczyszczeń na składowisko odpadów	Ocena ciągła	Wg pktu 5.6
5	Wykonanie robót wykończeniowych	Ocena ciągła	Wg pktu 5.8

7. OBMIAR ROBÓT

7.1. Ogólne zasady obmiaru robót

Ogólne zasady obmiaru robót podano w OST D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” [1] pkt 7.

7.2. Jednostka obmiarowa

Jednostką obmiarową jest m (metr) wykonanego usunięcia namułu z przepustu.

8. ODBIÓR ROBÓT

Ogólne zasady odbioru robót podano w OST D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” [1] pkt 8.

Roboty uznaje się za wykonane zgodnie z dokumentacją projektową, ST i wymaganiami przedstawiciela zamawiającego, jeżeli wszystkie pomiary i badania z zachowaniem tolerancji według pktu 6 dały wyniki pozytywne.

9. PODSTAWA PŁATNOŚCI

9.1. Ogólne ustalenia dotyczące podstawy płatności

Ogólne ustalenia dotyczące podstawy płatności podano w OST D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” [1] pkt 9.

9.2. Cena jednostki obmiarowej

Cena wykonania jednostki obmiarowej (1 m) obejmuje:

- prace pomiarowe i roboty przygotowawcze,
- oznakowanie robót,
- dostarczenie sprzętu,
- wykonanie usunięcia namułu z przepustu wg wymagań dokumentacji projektowej, ST i specyfikacji technicznej,
- zebranie i wywóz zanieczyszczeń,
- uporządkowanie terenu robót i jego otoczenia,
- roboty wykończeniowe,
- odwiezienie sprzętu.

9.3. Sposób rozliczenia robót tymczasowych i prac towarzyszących

Cena wykonania robót określonych niniejszą OST obejmuje:

- roboty tymczasowe, które są potrzebne do wykonania robót podstawowych, ale nie są przekazywane Zamawiającemu i są usuwane po wykonaniu robót podstawowych,
- prace towarzyszące, które są niezbędne do wykonania robót podstawowych, niezaliczane do robót tymczasowych, jak geodezyjne wytyczenie robót itd.

10. PRZEPISY ZWIĄZANE

10.1. Ogólne specyfikacje techniczne (OST)

1. D-M-00.00.00 Wymagania ogólne

11. ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK 1

ZAMULANIE PRZEPUSTÓW

1. Przyczyny zamulania przepustów

Zamulanie przepustów, tj. osadzanie na ich dnie namułu, rumoszu i zawiesin przenoszonych przez wodę, powstaje wskutek błędów zaprojektowania przepustu oraz ze względu na niezadowalające zabiegi utrzymaniowe.

2. Projektowanie przepustów zmniejszające zamulanie

Poprawne zaprojektowanie przepustu, związane z jego zanieczyszczaniem, powinno spowodować odpowiednią prędkość przepływu wody, która nie pozwoli na osadzanie się zawiesin na dnie przepustu. Zamulanie przepustu powstaje, gdy prędkość przepływu w przepuście jest mniejsza od prędkości dopływającej wody. W związku z tym pochylenie niwelety dna cieku wodnego od strony dopływu powinno być mniejsze od spadku podłużnego dna przepustu. Zaleca się aby pochylenie dna przepustu nie było mniejsze od 0,5%.

Rozpatrując spadki cieków wodnych przed i za przepustem należy zwrócić uwagę, aby nie różniły się znacznie między sobą. Przy zmianie spadku większego na mniejszy ulega zmniejszeniu prędkości przepływu, co z kolei prowadzi do osiadania zawiesin

GDDKiA

Oddział w Warszawie

Maj 2014

unoszonych przez wodę w przepuście lub przy załomie za przepustem. Przykłady rozwiązań przepustów, uwzględniające zmiany pochylenia ich dna oraz wloty pokazano na rys. 1 i 2.

3. Usuwanie zamulania przepustu w czasie robót utrzymaniowych

W ramach robót utrzymaniowych należy przeprowadzać systematyczne czyszczenie przepustów oraz rowów dopływowych i odpływowych. Usuwanie namulów w przepustach przywraca ich zdolność przepustową. Podobne zadanie spełnia staranne utrzymanie rowów przed i za przepustem, przywracając im w miarę zamulenia i zniekształcenia pierwotny przekrój podłużny i poprzeczny.

Należy zwracać uwagę na zanieczyszczony wylot za przepustem, który tamuje swobodny przepływ wody i powoduje zmniejszenie prędkości przepływu w przepuście, przyspieszając osadzanie namułu w przepuście. W takim przypadku należy całkowicie oczyścić odpływ wody z przepustu i zabezpieczyć dno przed rozmyciem.

Oczyszczanie przepustów powinno być wykonywane po dużych opadach deszczowych wiosennych, jesiennych oraz okresowo – letnich. Nakłady pracy przy oczyszczeniu przepustu z namułu zależą od wielkości otworu przepustu oraz od wysokości zapełnienia namulem. Orientacyjnie można podać, że przy czyszczeniu przepustu kołowego średnicy $1,0 \div 1,25$ m z namułu, zamulonego do 0,5 jego średnicy, niezbędny jest nakład pracy robotników około 33 roboczogodzin na 10 m długości przepustu.

4. Zabezpieczenie przepustów przed zamulaniem przez budowę progów przed wlotem do przepustu

(Wg M. Szurowski: Utrzymanie mostów kolejowych, przepustów i tuneli, Wyd. Komunikacji i Łączności, Warszawa 1979)

Namuł zanieczyszczający przepusty spływa ze zlewni, zwłaszcza po większych deszczach lub roztopów wiosennych. Im słabsze podłoże i większa falistość okolicy, tym więcej namułu nanosi woda.

Aby tego uniknąć, należy spowodować wcześniejsze zatrzymanie niesionych przez wodę cząstek gruntów. Uzyskuje się to przez budowę progów w górnym odcinku koryta potoku (rys. 3).

Na odcinku od ostatniego proggu do przepustu dno i brzegi potoku powinny być umocnione brukiem dla uniknięcia rozmywania.

GDDKiA

Oddział w Warszawie

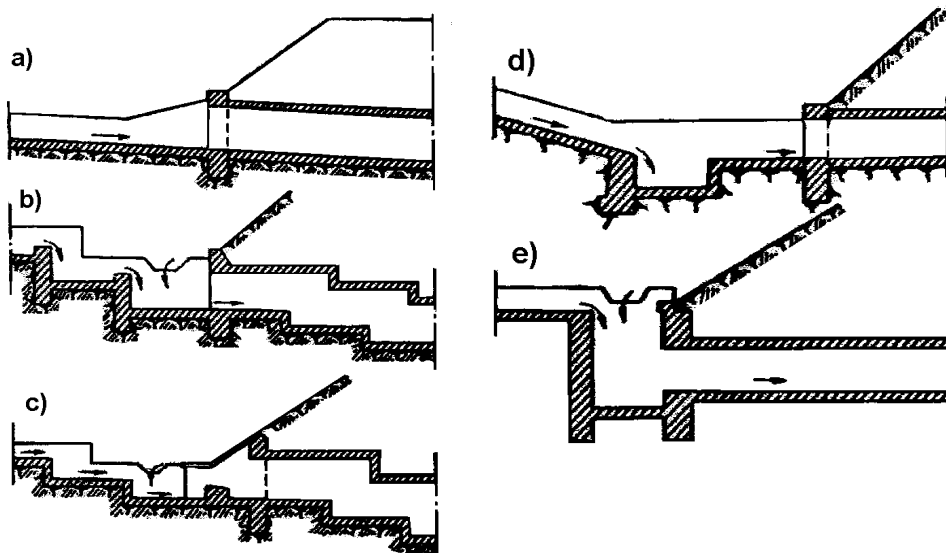
Maj 2014

RYSUNKI

Rys. 1. Wloty do przepustu

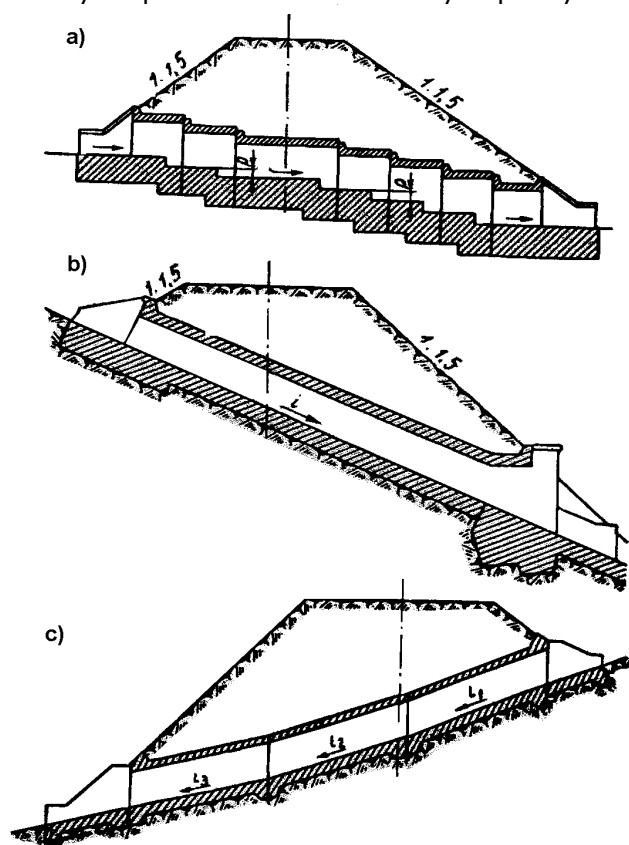
- a) wlot bezpośredni, b) obniżony wlot z niecką, c) wlot kaskadowy z progiem przed przepustem, d) wlot ze studnią płytką, e) wlot ze studnią głęboką

GDDKiA

Oddział w Warszawie

Maj 2014

Rys. 2. Przekroje podłużne przepustów na stokach
 a) z dnem schodkowym, b) z dużym spadkiem o jednakowym pochyleniu, c) z dużym łamanym spadkiem o trzech różnych pochyleniach

Rys. 3. Progi zabezpieczające przepust przed zamuleniem
 1 – namuł, 2 – woda czysta

